



काठमाडौं, भदौ ४। भक्तपुरको सानोठिमीस्थित युसेफको बालसुधार गृहबाट भागेकामध्ये १७० जनालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ। विभिन्न कसुरमा मुद्दिएर सुधार गृहमा रहेकामध्ये ५१ जना फरार रहेको जिल्ला प्रहरी परिसर भक्तपुरले जनाएको छ।  
परिसरका अनुसार सुधार गृहबाट भागेकामध्ये काठमाडौं प्रहरीले ८७ र भक्तपुर प्रहरीले ८३ जनालाई विभिन्न स्थानबाट नियन्त्रणमा लिएका छन्। सुधार गृहमा २९७ जना बालबालिका रहेका थिए। जसमध्ये ७६ जना भागेका (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

## चन्द्रगढी विमानस्थल

## चराका कारण दिनैपिच्छे जहाज 'डिले'



**भापा, भदौ ४।** भद्रपुरस्थित चन्द्रगढी विमानस्थलभित्रबाट केही दिन पहिले दिउँसो एक्कासी ठूलो आवाज आयो। जहाज उड्न लाग्दा रन-वे (धावनमार्ग) मा चराको हुल बसिदिएकाले एक्कासी रोकिनु पर्दा आवाज आएको थियो। काठमाडौंका लागि उडान भर्न लागेको बुद्ध एयरको फोरके ९५७ नम्बरको एटीआर-७२ जहाज रन-वेमा रोकिएको थियो। हावाको गति अनुसार बुद्ध एयरको जहाज विमानस्थलको पूर्वबाट पश्चिमतर्फ उड्न खोज्दा पाइलटले रन-वेको पश्चिमतर्फ चरा बसेको देखेका थिए। त्यसपछि पाइलटले जहाज एक्कासी रोक्न

खोज्दा ठूलो आवाज आएको चन्द्रगढी नागरिक उड्डयन कार्यालय भद्रपुरका प्रमुख इन्दुराज अधिकारीले बताए। विमानस्थलका कर्मचारीले रन-वेबाट चरा उडाएपछि जहाज ३० मिनेट ढिलो (डिले) गरी काठमाडौंका लागि उडेको थियो। अधिकारीले दिन पनि विमानस्थलमा यस्तै घटना घटेको थियो। बुद्ध एयरको फोरके ९५७ नम्बरकै एटीआर-७२ जहाज अवतरण (ल्याण्डिङ) गर्दा जहाजको ल्याण्डिङ गियरमा केही टोकिएको थियो। पाइलटले टोकिएको आवाज महशुस गरे। त्यसपछि सो कुरा पाइलटले विमानस्थललाई तत्काल जानकारी गराए।

कर्मचारीले रन-वेमा गएर चेकजाँच गर्दा दुकुर मरेको फेला परेको चन्द्रगढी नागरिक उड्डयन कार्यालयका प्रमुख अधिकारीले बताए। पश्चिमतर्फ सेनाको व्यारेकमाथिबाट ल्याण्डिङ गर्ने क्रममा जहाजसँग दुकुर टोकिएको बताउँदै कार्यालय प्रमुख अधिकारीले भने- 'दुकुर मरेछ तर जहाजमा भने केही क्षति भएन।' दुकुर टोकिएकोले जहाज चेकजाँचका लागि इन्जिनियरको टोली आएको थियो। 'सो टोलीले जहाजको चेकजाँच गर्‍यो, त्यस्तो केही त्रुटि फेला नपरेपछि जहाज यात्रु लिएर काठमाडौं उड्यो'- उनले भने।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

## कोशी प्रदेश

## नारावाजीकाबीच थापालाई विश्वासको मत

**भापा, भदौ ४।** कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री उद्व थापाले विश्वासको मत लिएका छन्। उनले सभाध्यक्ष इस्मैल मन्सुरीसहितको ४७ मत प्राप्त गर्दै विश्वासको मत पाएका हुन्।

थापाले मागेको विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्तावलाई सभाध्यक्ष मन्सुरी (गठबन्धनका सांसद)ले समर्थन गरेका थिए। सभाध्यक्ष मन्सुरीले आफ्नो आसनबाटै मुख्यमन्त्री थापालाई मत दिएका हुन्।

सभामा उपस्थित कूल सदस्य संख्या ७७ मध्ये थापाको पक्षमा ४७ मत र विपक्षमा ३० मत प्राप्त भएको थियो। योसँगै सभाध्यक्षले बराबरी भएमात्रै मत दिने पाउने संविधानको धारा १८६ मा व्यवस्था रहेको र संविधानको धारा १८६को विपरीत सभाध्यक्षले मुख्यमन्त्रीलाई मत दिएको भन्दै नेकपा एमाले र राप्रपाले नारावाजी गरेका थिए। नारावाजीकाबीच थापाले विश्वासको मत लिएका हुन्।

उपसभामुख सिर्जना दनुवारले बैठकको अध्यक्षता गर्ने दिन विरामी भएको सूचना दिएर बैठक सञ्चालनका लागि मन्सुरीलाई अधिकार प्रत्यायोजन गरेकी थिइन्। १६ साउनमा मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका थापाले ३ भदौमा विश्वासको मत लिन चाहेका थिए। तर उपसभामुख दनुवारले सोमवारका लागि बैठक राखिन् र विहान उपचारका लागि भन्दै काठमाडौं गइन्। त्यसअघि उनले अध्यक्ष मण्डलका सदस्य मन्सुरीलाई बैठक सञ्चालनको जिम्मेवारी तोकेकी थिइन्।



मन्सुरीले अध्यक्ष मण्डलको सदस्यका हैसियतमा प्रदेशसभा बैठक सञ्चालन गरेका थिए।

तर, थापालाई विश्वासको मत दिने क्रममा मन्सुरीले सभामुखको आसनबाट उठेर अध्यक्षमण्डलकी सदस्य गीता तिमिसनालाई बोलाए। सभामुखको भूमिकामा गीता तिमिसनालाई बोलाएपछि उनले हतार हतार वीडिओ थापाको पक्षमा ४७ अर्थात् बहुमत जुटाउने पक्षमा हस्ताक्षर गरिन्। तर, तिमिसनालाई सभाध्यक्षको भूमिकामा बोल्नै नदिई उनी फेरि सभामुखको भूमिकामा फर्किए। अनि आफूले समेत हस्ताक्षर गरेको बहुमत अर्थात् ४७ जनाको मत थापाको पक्षमा खसेको निर्णय सुनाए।

एमालेबाट उपसभामुख बनेकी दनुवारले सत्ता गठबन्धनको बहुमत पुग्न नदिने नीति अनुसार बैठक छलेपछि कांग्रेसका मन्सुरीले बैठकको अध्यक्षता गरेका थिए। मन्सुरीको मत नपाउने हो भने थापाले विश्वासको मत पाउने थिएनन्। त्यसैले उनले पनि थापालाई विश्वासको मत दिए। प्रदेशसभामा बहुमतका लागि ४७ मत आवश्यक पर्छ। अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले दिएको मतको वैधानिकताबारे अब फेरि प्रश्न उठेको छ।

यसैबीच मुख्यमन्त्री थापाले उपसभामुख दनुवारका कारण सभाध्यक्षले विश्वासको मत दिनुपर्ने अवस्था आएको बताए। यो घटना वैधानिक हो वा होइन उपसभामुखले जवाफ दिनुपर्ने उनको भनाइ छ।

सोमवार मुख्यमन्त्री थापाले राखेको विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्तावमा सभामा अध्यक्षता गरिरहेका कांग्रेसका प्रदेशसभा सदस्य इस्मैल मन्सुरीले पनि पक्षमा मतदान गरेका थिए। प्रदेशसभाबाट थापाले विश्वासको मत पाएको घोषणा भएपछि पत्रकारहरूले उनलाई यो वैधानिक हो कि होइन भनी प्रश्न गरेका थिए।

जवाफमा थापाले यो परिस्थिति उपसभामुखका कारण सिर्जना भएको बताए। कोशीमा हाल सभामुख छैनन्, त्यसैले बैठक सञ्चालनको जिम्मेवारी उपसभामुख दनुवारको हो। एमालेबाट निर्वाचित (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

## घाइते बालिकाको मृत्यु

**भापा, भदौ ४।** कर्णाली एजुकेशन फाउण्डेशनको स्कूल बसको ठक्करबाट घाइते भएकी बालिकाको मृत्यु भएको छ। विद्यालयको मेपक ८२० नम्बरको स्कूल बसले ठक्कर दिँदा घाइते भएकी आठ वर्षीया समीक्षा बस्नेतको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो। जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय विर्तामोडका अनुसार समीक्षाको उपचारको क्रममा विर्तामोडस्थित वीएण्डसी अस्पतालमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो। आमा रिता बस्नेतले चलाएको साइकलको पछाडि बसेकी उनलाई बुद्धशान्ति गाउँपालिका-३स्थित जयपुर-बुधवार

सडकखण्डमा सो बसले ठक्कर दिएको थियो। दुर्घटनामा समीक्षासहित ३५ वर्षीया आमा रिता र ५ वर्षीय भाइ सन्दीप घाइते भएका छन्। उनीहरूको वीएण्डसी अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ। रीता र सन्दीपको अवस्था खतरामुक्त रहेको अस्पतालले जनाएको छ। रीताको बाँयापट्टि कमरमा र सन्दीपको बाँयाखुट्टामा चोट लागेको छ। जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय भापाका प्रहरी सहायक निरीक्षक यामकुमार खड्काका अनुसार बस चालक बुद्धशान्ति-१का ३५ वर्षीय मदन धिमिरेलाई इलाका प्रहरी कार्यालय बुधवारले नियन्त्रणमा लिएको छ।

होटलमा लगेर  
महिलालाई जबरजस्ती

**भापा, भदौ ४।** २० वर्षीया महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा एक जना पक्राउ परेका छन्।

पक्राउ पर्नेमा दमक नगरपालिका-५, यलम्बर चौक डेरा गरी बस्ने मोरङ कानेपोखरी गाउँपालिका-३ घर भएका ४३ वर्षीय मोहनबहादुर राई रहेका छन्।

राईले ती महिलालाई ललाईफकाई गत साउन १८ गते दमक नगरपालिका-८स्थित होटलमा लगेर जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने उजुरीको आधारमा प्रहरी चौकी तोपगाछीबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ।

'कांग्रेस सरकारका राम्रा  
काम प्रचार गर्न सकिएन'

**शुनिश्चरे, भदौ ४।** नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले नेपाली कांग्रेस सरकारमा भएका बेला शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार र सडकमा आमूल परिवर्तन भएको बताएका छन्। नेपाली कांग्रेस अर्जुनधारा नगर समितिको

नगर सम्मेलनमा प्रमुख अतिथिको रूपमा सम्बोधन गर्दै महामन्त्री शर्माले कांग्रेस सरकारमा रहँदा थुप्रै नीतिगत सुधार एवम् विकासका काम गरे पनि प्रचार-प्रसार गर्न

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लाखे नाच  
जात्रा शुरु

## जोस्ता श्रेष्ठ

**वित्तमोड, भदौ ४।** हरेक वर्ष नेपालका विभिन्न जिल्लाका प्रमुख शहरहरूमा नेवार समुदायले सांस्कृतिक भाँकीका रूपमा प्रदर्शन गर्दै आएको लाखे नाच जात्रा विर्तामोडमा शुभारम्भ गरिएको छ।

नेवा: पासा मुना पुच: वित्तमोड र अर्जुनधारा नेवा: देय दबुको संयुक्त आयोजनामा लाखे नाच जात्रा कार्यक्रमको विधिवत उद्घाटन तथा शुभारम्भ विर्तामोडमा गरिएको हो। नाच पञ्चमीको दिन अर्जुनधारा-६ दासपुलमा अवस्थित भीमसेन मन्दिरमा विधिवत् रूपमा पूजाआजा गरी एक कार्यक्रमकाबीच लाखे नाचको उद्घाटन तथा शुभारम्भ गरिएको हो।

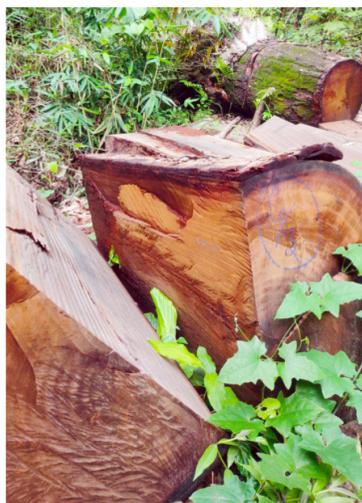
लाखे नाचसँगै यस वर्ष मुना पुचले ठाकुरको नाच पनि प्रदर्शन गर्दैछ। नेवा: पासा मुना पुच: वित्तमोडका अध्यक्ष

## सतासीधाम वनमा भ्रष्टाचार, ७ जना पक्राउ

**भापा, भदौ ४।** काठ चोरी तस्करीमा संलग्न भएको आरोपमा जिल्ला वन कार्यालय इलामले सामुदायिक वनका पदाधिकारी तथा वनसंग सम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई पक्राउ गरेको छ।

सतासीधाम सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह माई नगरपालिका-८ इलाम/शिवसताक्षी नगरपालिका-८ भापाका अध्यक्ष हेमबहादुर थापासहित सात जनालाई जिल्ला वन कार्यालय इलामले पक्राउ गरी हिरासतमा राखेको छ। सामुदायिक वनका संस्थापक अध्यक्ष जगतबहादुर श्रेष्ठ (गोपाल) ले अर्बैध रूपमा २४ वटा साखु जातको ठाडो काँचो रुख काटेको भन्दै जिल्ला वन कार्यालयमा किटानी जाहेरी दिएपछि जिल्ला वन कार्यालय इलामले प्रारम्भिक चरणमा सात जनालाई पक्राउ गरेर अनुसन्धान थालेको हो।

जस अनुसार सामुदायिक वनका परिपद सदस्य बट्टी थापा, टोल नं. ८का टोली प्रमुख शेरबहादुर बुढाथोकी, कार्यालय सचिव केदार भट्टराई, चैन स मेसिन चलाउने व्यक्ति सुमन राई, टुराक्टर चालक पदम तामाङलाई पक्राउ गरी कारवाहीको प्रक्रिया शुरु गरेको छ। त्यस्तै आइतबार चैन स मेसिन चलाउने अर्का व्यक्ति महमाई-८ इलाम बस्ने धनबहादुर राईलाई पक्राउ गर्ने तयारी गरेको बताइएको छ।



शिक्षक तथा सामुदायिक वनका लेखा संयोजक इन्द्र प्रसाईलाई भने वन कार्यालयले खोजेको बेला हाजिर

हुने शर्तमा जमानतमा छाडेको वन कार्यालय इलामले जनाएको छ। समूहका उपाध्यक्ष खेम बुढाथोकीलाई भने आइतबार पक्राउ गर्ने सोतले बताएको भए पनि हालसम्म उनी सम्पर्कमा नरहेको जिल्ला वन कार्यालय इलामका डीएफओ दानबहादुर श्रेष्ठले जानकारी दिए। उपाध्यक्ष बुढाथोकी काम विशेषले घरभन्दा बाहिर रहेकाले पक्राउ नपरेका हुन्। शनिवार वन विभागको टोलीले घरसम्म गएर पक्राउ गर्ने कोशिस गरेको थियो तर घरमा नभएको भन्दै आइतबार उपाध्यक्ष बुढाथोकी आफैँ जिल्ला वन कार्यालय इलाममा उपस्थित हुने बताइएको थियो।

यता टेलिफोन सम्पर्कमा आएका बुढाथोकीले स्वास्थ्यको कारणले सामुदायिक वनको जङ्गल क्षेत्रमा आफू पुग्न नसकेको र आफू राजनीतिक क्षेत्रको व्यक्ति भएकोले सामुदायिक वनको गतिविधि सम्बन्धी आफूलाई जानकारी नभएको बताएका छन्। वनलाई दिएको किटानी जाहेरीमा तपाईंको नाम परेको छैन ? भन्ने प्रश्नमा नाम नपरे पनि भोसपोलका कारण मलाई वन कार्यालयले खोजिरहेको बुझेको छु, आइतबार वा सोमवार म स्वयम् हाजिर हुन्छु, अन्यथा अदालतमा हाजिर हुन सम्भव भए सोही अनुरूप गर्छु भन्ने जवाफ दिएका छन्।

काँचो ठाडो रुख कटान गरेको र सम्बन्धित पदाधिकारी

तथा सम्बन्धित पक्षलाई कारवाही गर्नका लागि सामुदायिक वनका संस्थापक अध्यक्ष जगतबहादुर श्रेष्ठ (गोपाल)ले जिल्ला वन कार्यालय इलाममा दिएको किटानी जाहेरीमा यस्तो उल्लेख गरिएको छ- चिरान आवेश भन्दा बढी काँचो ठाडो रुख काटेर वन पैदावर अनियमितता गरेको, सामुदायिक वनको समितिले बैक खाता सञ्चालन नगरी आर्थिक कारोवार गरेको अध्यक्ष थापाले ९ लाख रूपैयाँ व्यक्तितगत रूपमा राखेको लेखा समितिले वन पैदावर अनियमिततामा मिलिभगत गरेको, सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरूलाई वन पैदावर वितरण नगरी गैरउपभोक्तालाई बिक्री वितरण गरेको, विना टेण्डर १७ लाख रूपैयाँ बराबरको वन पैदावर बेचबिखन गरेको, सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र पर्ने खयर जातको वन पैदावर समूहकै मिलमा कटान गरी टेकबहादुर दाहालको घर पूर्ण रूपमा खयरको काठबाट निर्माण गरिएको, बिक्रीको लागि समूहमा निर्णय नभएको र लेखा संयोजकको मिलिभगतमा भ्रष्टाचार गरेको, कुकाठको नाममा विल काटेर बेचेको लगायतको ५ वटा बुँदा उल्लेख गरिएको छ।

सामुदायिक वनको नियम अनुसार उपाध्यक्ष चिरान समितितमा रहनुपर्ने र न्यायिक समितिको जिम्मेवारी (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)



दिनेश श्रेष्ठको अध्यक्षता रहेको कार्यक्रममा सल्लाहकार तथा पूर्व अध्यक्ष गणेश शाक्य, अर्जुनधारा नेवा: देय: दबु अध्यक्ष रुद्रमणि श्रेष्ठ, लाखे संरक्षक लक्ष्मी श्रेष्ठ लगायतले मन्त्रव्य राखेका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन भीमसेन थान मन्दिरका अध्यक्ष प्रभात मानन्धर गरेका थिए।

सांस्कृतिक भाँकी, जातीय संस्कार संरक्षण गर्ने उद्देश्यले हरेक वर्ष विर्तामोडमा लाखे नाच प्रदर्शन गर्दै आएको छ। पुचले यसवर्ष एक महिनाअघिदेखि लाखे नाच संगसँगै ठाकुरको नाचको प्रशिक्षण कार्यक्रम चलाएको थियो। पुचले आयोजना गरेको प्रशिक्षणमा गौरादर र अर्जुनधारा नेवा: देय दबु लाखे टिमले समेत प्रशिक्षण लिएको मुना पुच: अध्यक्ष श्रेष्ठले जानकारी दिए। लाखे नाच तथा जात्रा शुभारम्भ कार्यक्रममा सल्लाहकार तथा निवर्तमान अध्यक्ष इश्वरा श्रेष्ठ लगायत नेवा: बन्धुहरू आफ्नो जातीय भेषभुषामा सहभागी भएका थिए।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

नाराबाजीकाबीच ...

दनुवार सोमवार विहान स्वास्थ्यको कारण देखाउँदै काठमाडौं गइन् । उनले वैठक सञ्चालनको जिम्मेवारी काँग्रेसबाट निर्वाचित इसाइल मन्सुरीलाई तोकिन् । मुख्यमन्त्री थापाले उपसभामुखले मन्सुरीको अधिकार कुण्ठित गरेको आरोप लगाए ।

**उपसभामुख दनुवार अस्पताल भर्ना !**  
कोशी प्रदेशसभाको वैठक छलेर काठमाडौं पुगेकी उपसभामुख सिर्जना दनुवार शहीद गंगालाल हृदय केन्द्रमा भर्ना भएकी छन् । मुटु सम्बन्धी रोग लागेको आशंकाका रहेको भन्दै उनी अस्पताल भर्ना भएकी हुन् । शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रका निर्देशक डा. चन्द्रमणि अधिकारीका अनुसार रेफरल केसका रूपमा आएपछि दनुवारलाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको हो । उनको स्वास्थ्य परीक्षणको काम भइरहेको अस्पतालले जनाएको छ । दनुवारलाई शंका गरिएको रोग हो कि होइन यकिन गरी रोग देखिएमा उपचार गर्ने र रोग नदेखिएमा डिस्चार्ज गर्ने अस्पतालको भनाइ छ । उनलाई के रोगको शंका हो भन्ने सम्बन्धमा अस्पतालले विरामीको गोपनीयताका कारण सार्वजनिक गर्न नमिल्ने बताएको छ ।

सतासीधाम ...

वहन गर्नुपर्ने भएता पनि चिरान समिति नै गठन नगरिएको उपाध्यक्ष बुढाथोकीको भनाइ छ । उनले अध्यक्ष थापालाई उद्दत गर्दै भने- जिल्ला वन कार्यालय इलामले दिएको चिरान आदेश अनुसारको काठ समयमा निकाल्न नसक्दा त्यस बराबरको सद्दा काठ निकाल्न सकिने बताए । तर, नियमानुसार सामुदायिक वनले इन्भेन्ट्री गरेर तथ्याङ्क निकालेको काठमात्र कटान गर्न जिल्ला वन कार्यालयले अधिकार दिएको हुन्छ । सामुदायिक वनले यस आर्थिक वर्षमा कति क्यूबिक फिट काठको चिरान आदेश प्राप्त गरेको छ भन्ने प्रश्नमा उनले यकिन परिमाण भन्न सकेनन् । वनसँग सम्बन्धित पत्राउ नपरेका सचिव लगायतका अन्य व्यक्तिहरूलाई समेत सामुदायिक वनले प्राप्त गरेको चिरान आदेशको बारेमा जानकारी रहेनछ । यहाँसम्म कि सामुदायिक वनभित्र तस्करी भएको भन्दै किटानी जाहेरी दिने श्रेष्ठले समेत उपभोक्ता समूहले प्राप्त गरेको यकिन चिरान आदेश भन्न सकेनन् । यस विषयमा जिल्ला वन कार्यालय इलामसँग बुझ्दा समेत त्यसको यकिन तथ्याङ्क प्राप्त गर्न सकिएन । तर, अनौपचारिक रूपमा प्राप्त सूचना अनुसार साखु र कुकाठ गरेर ९ सय क्यूबिक काठको चिरान आदेश प्राप्त भएको बुझिनु आएको छ । संस्थापक अध्यक्ष श्रेष्ठले २४ वटा ठाडो रुख काटिएको

भने पनि हालसम्म १७ वटा मात्र काटिएको प्रमाणित भएको जनाएका छन् । उक्त परिमाण जिल्ला वन कार्यालयले समेत सदर गरेको छ । जस अनुसार ब्लक नं. ५को भुल्के वन क्षेत्रमा १० वटा रुख काटिएको ठुटा भेटिएको छ । उक्त क्षेत्रमा वन कार्यालयले बरामदी गरेको साखु जातको गोला तथा टुना ७ सय क्यूबिक फिट रहेको छ, त्यसको व्यवस्थापनको लागि जिल्ला वन कार्यालय इलाम लागेको जनाइएको छ । त्यस्तै सतासीधाम मन्दिर परिसरको २ सय मिटर आसपासमा ५ वटा साखु जातका रुख र १/१ वटा करम र चाँपको रुख काटिएको टोलीले स्थलगत निरीक्षण गर्दा समेत फेला परेको छ । ३ सय ६९ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको सतासीधाम सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वन क्षेत्रमा लामो समयदेखि अवैधानिक काठ तस्करी भइरहेको बताइएको छ । सामुदायिक वनका पत्राउ परेका व्यक्ति तथा काँचो साखु जातको रुख काटेको आरोप लागेर हिरासतमा रहेका विषयमा जिल्ला वन कार्यालय इलामका डीएफओ श्रेष्ठसँग फोन सम्पर्क गर्दा तस्करी मुद्दामा संलग्न व्यक्तिहरूलाई अनुसन्धानको घेराभित्र राखिएकोले अन्य संलग्न देखिएका व्यक्तिहरूलाई समेत पत्राउ गर्न लागिरहेको बताएका छन् । पत्राउ परेका व्यक्तिहरू दोषी ठहरिए त्यसको

विगो कति तोकिएला भन्ने प्रश्नमा डीएफओ श्रेष्ठले अन्दाजी १५ लाख रुपैयाँसम्म विगो र जेलसजायसमेत हुने बताए । विगत लामो समयदेखि उक्त सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र तस्करीको काम भइरहेको समेत उनले स्वीकारेका छन् । सामुदायिक वनको मुद्दा चर्चित भइरहेको बेला उता खयरको काठबाट निर्माण भएको घरको बारेमा प्रश्न उठ्न थालेको छ । यस विषयमा लेखा संयोजक प्रसादसँग बुझ्दा आफूहरूले गरेको लेखाका खयर जातको काठको लगत तथा विल भर्पाई नभेटिएको बताएका छन् भने कुकाठ दाउराको विल भर्पाई पाइएको उनले बताए । यस विषयमा घर मालिकका भतिजा प्रेम दाहालले कुकाठका दाउराको रूपमा आफूले विलिङ गरी व्यापार घर निर्माण गरेको बताए । त्यस दाउराभित्र कुन-कुन जातका काठहरू थिए, त्यो आफूलाई थाहा नभएको उनको जिकीर छ । सामुदायिक वनले अस्थायी घाटगद्दी तथा शाखा कार्यालय सतासीधाम परिसर विविक्क हडकड पार्कको डाँडामा सञ्चालनमा ल्याएको छ । उक्त अस्थायी घाटगद्दीमा ९६ जना चार तीन, आठ छ, नौ चार, छ चार साइजका फेन्टा राखिएको चौकिदार नरबहादुर राईले बताएका छन् भने मुख्य कार्यालय फिलिफले मावि नजिकको कार्यालयमा कति काठ घाटगद्दी गरिएको छ भन्ने तथ्याङ्क गेटमा ताला लगाइएको र सम्बन्धित व्यक्ति हिरासतमा रहेकाले बुझ्न

सकिएन । अस्थायी घाटगद्दीका चौकीदार राईसँग पारिश्रमिक नियमित रूपमा प्राप्त भइरहेको छ कि छैन भन्ने प्रश्नमा विगत चार महिनादेखि पारिश्रमिक समेत आफूले नपाएको उनको भनाइ रहेको छ । सामुदायिक वनको मुद्दाको विषय बजारमा चुलिएको बेला निर्वाचित भएर काम शुरु गरेदेखि एकलौटी रूपमा वर्तमान समितिका सीमित पदाधिकारीहरूले आफूखुशी गरिहेको संस्थापक अध्यक्ष श्रेष्ठले आरोप लगाएका छन् । यसैबीच तस्करी बढेको कारण सामुदायिक वन नै जिल्ला वन कार्यालयले फिर्ता लिने देखिएपछि ८२ जना उपभोक्ताहरूले सामूहिक हस्ताक्षर गरी दोषीलाई कारवाही गर्न र सामुदायिक वनलाई उपभोक्ताकै संरक्षणमा राख्न जिल्ला वन कार्यालय इलामलाई निवेदन दिएका छन् । तर, श्रेष्ठले फुक्याएर हस्ताक्षर संकलन गरेकोमा केही व्यक्ति भने आपत्ति जनाएका छन् । किटानी जाहेरी दिने श्रेष्ठले काँचो रुख कटान गरी गैरउपभोक्तालाई विक्री वितरण गरेको आरोपमा डिभिजन वन कार्यालय इलाममा मुद्दा दायर गरेका हुन् यस मुद्दाको सम्पूर्ण छिन्तोफानो सम्पूर्णित अदालतले गर्नेछ । जिल्ला वन कार्यालय इलाममा श्रेष्ठले किटानी जाहेरी दिएपछि संलग्न व्यक्तिहरू भागाभाग भएका छन् भने यस विषयले फिलिफले बजार नै उचालिएको छ ।

वराका ...

साढे ४ वजे उठ्ने जहाज साँफ ८ वजे उडेको थियो । रन-वेमा हुक्कुर बसिदिँदा जहाजका पाइलट र विमानस्थलका एयर ट्राफिक कन्ट्रोलरले पनि देखेनन् । 'हुक्कुर सानो हुन्छ, सानो चरा आँखाँले नदेख्दा जहाजलाई जोगाउने मुस्किल भइरहेको छ'- उनले भने । रन-वेबाट गति लिएर आकाशमा उडिसकेका जहाजमा कुनै पनि समस्या नहोस् भनेर दैनिक विहान र बेलुका साइरन जडित गाडी रन-वेमा घुमाउँदै आएको बताउँदै उनले भने- 'रन-वेमा पहिला जस्तो चराचुरुङ्गीको समस्या छैन, यसको नियन्त्रणका लागि रन-वे आसपासको नालामा उम्रिएको भार जंगल मार्ने काम गरिरहेका छौं ।' यहाँको रन-वेमा विशेष गरी काग, परेवा, हुक्कुर, सर्पको समस्या छ । त्यसको निगरानीका लागि विहान र बेलुका दुई सिफ्ट गरी कर्मचारी खटाएका छौं ।

नेपाली काँग्रेस भ्रष्टाचार सभापति देउकुमार थेग्ले चौधौं महाधिवेशन पछाडि भ्रष्टाचार नेता-कार्यकर्तालाई क्रियाशील बनाउँदै संगठन सुदृढीकरण एवम् सामाजिक सेवा, विकास निर्माण र विपत्ता पार्टीका नेता कार्यकर्ताहरू वडा, टोल एवम् समुदायसम्म पुगेर काम गरिरहेको बताए । नेपाली काँग्रेस अर्जुनधारा नगर समितिका सभापति हेमराज खरेलको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा क्षेत्रीय सभापति खगेन्द्र मैनाली, हरिश्चन्द्र बाँस्तोला, नारायण पौडेल, केशव सुवेदी, भक्ति सिटौला, सञ्जय थापा, सन्देश दाहाल, विन्तु ओली लगायतले मन्तव्य राखेका थिए । समितिका सचिव इन्ड्रवर खड्काले सांगठनिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको

कार्यक्रममा स्वागत उपसभापति प्रशान्त भण्डारी र सञ्चालन मेदनी गुरागाँईले गरेको प्रदेश क्षेत्रीय प्रतिनिधि जयकुमार दाहालले जानकारी दिए । **बाल...** थिएनन् । त्यसमध्ये पनि ५ जना उपचारमा रहेको भक्तपुर प्रहरीले जनाएको छ । आइतवार उक्त सुधार गृहमा एक बालकको मृत्यु भएको थियो । त्यसपछि उनका आफन्तले गेटमा प्रदर्शन गर्नुका साथै तोडफोड समेत गरेका थिए । त्यही मौकामा भित्र रहेका अधिकांश बालबालिकाले प्रदर्शनकारीलाई नै साथ दिएर हातमा लाठी लिएर प्रदर्शनमा सहभागी भएका थिए ।

**पूर्वनेपाल**  
बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.  
Purb Nepal Bahu-uddeshyiy Sahakari Sanstha Ltd.

**कर्जा चुक्ता गर्न आउने ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना**

(प्रथमपटक प्रकाशित मिति २०८०/०५/०५)

यस संस्थाबाट ऋणी सदस्यहरूले विभिन्न ऋणशिर्षक अन्तर्गत उभोग गदै आएको कर्जा बापत संस्थालाई समय समयमा बुझाउनु पर्ने साँवा, व्याज तथा अन्य दैदस्तुर नबुझाई संस्थासँग गरेको कर्जा सम्बन्धि शर्तहरूको उल्लंघन गरेको र पटक पटक मौखिक तथा लिखित तरताकेता गर्दा समेत वेवास्ता गरेकोले ऋणी, धनजमानी एवम्कर्जासँग सम्बन्धित सबैलाईकर्जा चुक्ता गर्नु/गराउनु हुन यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित मितिले ३५ (पैंतिस) दिनभित्र यस संस्थाको सम्बन्धित सेवाकेन्द्रमा सम्पर्क राखी संस्थाबाट लिएको कर्जाको चुक्ताउनु पर्ने सम्पूर्ण साँवा, व्याज र अन्य दैदस्तुर चुक्ता गर्नु/गराउनु होला। अन्यथा सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७४ तथा प्रचलित कानूनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ऋणी, धनजमानीकर्ता लगायत कर्जासँग सम्बन्धित सबै पक्षलाई कानून सूचीमा नाम समावेश गर्न लेखि पठाई कर्जाको सुरक्षण स्वयं संस्थालाई दिएको चल अचल सम्पति जे जस्तो अवस्थामा छ सोहि अवस्थामा लिलाम बिक्री गरी संस्थाको सम्पूर्ण लेना रकम अशुल उपर गर्ने तर्फ आवश्यक कारवाही अधि बढाउने व्यहोरा सूचित गरिन्छ। साथै धितो सुरक्षणको लिलाम बिक्री हुन नसकि संस्थाले धितो सकार गर्न परेमा वा लिलाम बिक्रीबाट संस्थाको सम्पूर्ण बक्यौता अशुल उपर नभएमा अशुल हुन नसकेको रकमको हदसम्म कानून बमोजिम ऋणी, धनजमानीकर्ता साथै कर्जासँग सम्बन्धित व्यक्तिहरूको घर घरानाबाट अशुली गर्न कानुनी प्रक्रिया अगाडि बढाईने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ ।

तोपगाछी सेवाकेन्द्र			
ऋणीको नाम :- देवराज भण्डारी ठेगाना :- तोपगाछी-०८, फापा नागरिकता नं. :- १७०२९ बुवाको नाम :- तन्द प्रसाद भण्डारी पातेको नाम :- धर्मानन्द भण्डारी	जमानीको नाम :- बन्दा सुवेदी ठेगाना :- दमक-१३, फापा नागरिकता नं. :- १८९०३ बुवाको नाम :- केदार बाबु सुवेदी पातेको नाम :- देवराज भण्डारी	ऋणी नाम :- मन बहादुर राई ठेगाना :- लखनपुर-१, फापा नागरिकता नं. :- २२०४१ बुवाको नाम :- जसमान राई बाजेको नाम :- मन बहादुर राई	जमानीको नाम :- अम्बिका राई ठेगाना :- कमल-५, फापा नागरिकता नं. :- ०५३०३३/२४३ बुवाको नाम :- इमान बहादुर राई पातेको नाम :- मन बहादुर राई
ऋणीको नाम :- विनोद विश्वकर्मा ठेगाना :- तोपगाछी-६, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४२/१०४९ बुवाको नाम :- चन्द्र बहादुर विश्वकर्मा बाजेको नाम :- लक्ष्मण मान विश्वकर्मा	जमानीको नाम :- विमला विश्वकर्मा ठेगाना :- तोपगाछी-६, फापा नागरिकता नं. :- ०४-०२-७२-०१२५२ बुवाको नाम:-तिलक बहादुर विश्वकर्मा बाजेको नाम :- विनोद विश्वकर्मा	जमानी/मन्जुरीकर्ताको नाम:- चन्द्र बहादुर विश्वकर्मा ठेगाना :- तोपगाछी-४, फापा नागरिकता नं. :- ९७३३१०३३७ बुवाको नाम :- लक्ष्मण मान विश्वकर्मा बाजेको नाम :- विर बहादुर विश्वकर्मा	ऋणीको नाम :- सुमित्रा राई ठेगाना :- दमक-१७, फापा नागरिकता नं. :- २३१११८६० बुवाको नाम :- चतुर मान राई पातेको नाम :- नविन कुमार राई
ऋणीको नाम :- डम्बर बहादुर विश्वकर्मा ठेगाना :- थिङ्गला-२९, ताप्लेजुङ नागरिकता नं. :- ८७७ बुवाको नाम :- रतन बहादुर कामी बाजेको नाम :- टिकाराम कामी	जमानीको नाम :- मनोज विश्वकर्मा ठेगाना :- तोपगाछी-५, फापा नागरिकता नं. :- ०४२०४२-४५७८ बुवा:-डम्बर बहादुर विश्वकर्मा बाजे :- रतन बहादुर कामी	जमानीको नाम:-तुलसी देवी लकनौती (बि.क) ठेगाना :- सिम्ने-७, तेङ्गथुम नागरिकता नं. :- ४२०५७०/७८८ बुवाको नाम :- अमृत बहादुर विश्वकर्मा बाजेको नाम :- विष्णुलाल विश्वकर्मा	जमानीको नाम :- अर्जुन विश्वकर्मा ठेगाना :- तोपगाछी-५, फापा नागरिकता नं. :- ६२२२ बुवा :-डम्बर बहादुर विश्वकर्मा बाजे :- रतन बहादुर कामी
ऋणीको नाम :- सारदा राउत ठेगाना :- गोविधाप-४, फापा नागरिकता नं. :- ०४१००७/१० बुवाको नाम :- केदार जुङ्ग राउत पातेको नाम :- सुरेन्द्र तिम्सिना	जमानीको नाम :- सुरेन्द्र तिम्सिना ठेगाना :- फाकफोक-१, इलाम नागरिकता नं. :- ०३६६५/१९८२ बुवाको नाम :- डोरबहादुर तिम्सिना बाजेको नाम :- मन बहादुर तिम्सिना	जमानीको नाम :- उमादेवी पौडेल ठेगाना :- फाकफोक-१, इलाम नागरिकता नं. :- ०३-२-००२/१९६६ बुवाको नाम :- डोरबहादुर तिम्सिना बाजेको नाम :- मन बहादुर तिम्सिना	दुध सेवाकेन्द्र ऋणीको नाम :- दिपेन्द्र अधिकारी ठेगाना :- कर्काई-०१,फापा नागरिकता नं. :- ५२००४/२१०४ बुवाको नाम :- चिरिञ्जवी अधिकारी बाजेको नाम :- दयानाथ अधिकारी
ऋणीको नाम :- पथलु साह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/५१२ बुवाको नाम :- खुमकुम साह बाजेको नाम :- दुल्ली साह	मन्जुरीकर्ताको नाम:- दिपक पौज्यार ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०५०/२४५ बुवाको नाम :- कैलास पौज्यार बाजेको नाम :- देव नारायण पौज्यार	जमानीको नाम:- रञ्जीत कुमार साह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/७१६ बुवाको नाम :- पथलु साह बाजेको नाम :- खुमकुम साह	जमानीको नाम :- निशा पोखेल ठेगाना :- थर्पे-०३, पाँचथर नागरिकता नं. :- ०२-०९-६९-०१२०६ बुवाको नाम :- छविपाल पोखेल पातेको नाम :- दिपेन्द्र अधिकारी
ऋणीको नाम :- कुल बहादुर श्रेष्ठ ठेगाना :- गौरादह-८, फापा नागरिकता नं. :- १११८/६४६ बुवाको नाम :- चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ बाजेको नाम :- भगिरीश श्रेष्ठ	जमानीको नाम:- सागर श्रेष्ठ ठेगाना :- गौरादह-८, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४७/१४९ बुवाको नाम :- कुल बहादुर श्रेष्ठ बाजेको नाम :- चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	ऋणीको नाम :- फुलो देवी यादव ठेगाना :- गौरीगञ्ज-६, फापा नागरिकता नं. :- ३७३ बुवाको नाम :- राम कृष्ण चौधरी पातेको नाम :- मायानन्द यादव	जमानीको नाम:- मायानन्द यादव ठेगाना :- गौरीगञ्ज-६, फापा नागरिकता नं. :- ४६६२२१३३ बुवाको नाम :- विसमलाल यादव बाजेको नाम :- सरयपाल यादव
ऋणीको नाम :- संजय शाह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-६, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/५१६ बुवाको नाम :- राम कृपाल शाह बाजेको नाम :- माहाविर शाह	जमानीको नाम:- अतिल प्रसाद शाह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-६, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/२०६ बुवाको नाम :- राम कृपाल शाह बाजेको नाम :- माहाविर शाह	ऋणीको नाम :- रञ्जीत कुमार साह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/७१६ बुवाको नाम :- पथलु साह बाजेको नाम :- खुमकुम साह	जमानीको नाम:- पथलु साह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/५१२ बुवाको नाम :- खुमकुम साह बाजेको नाम :- दुल्ली साह
ऋणीको नाम :- देवी देवी शाह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३,फापा नागरिकता नं. :- ०४३०५०/२१ बुवाको नाम :- कैलास पौज्यार बाजेको नाम :- संजय कुमार साह	जमानीको नाम:- रञ्जीत कुमार साह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/७१६ बुवाको नाम :- पथलु साह बाजेको नाम :- खुमकुम साह	जमानीको नाम:- रञ्जीत कुमार साह ठेगाना :- गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/५१२ बुवाको नाम :- पथलु साह बाजेको नाम :- दुल्ली साह	जमानीको नाम:- संजय कुमार साह ठेगाना :-गौरीगञ्ज-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४३०४९/६७६ बुवाको नाम :- पथलु साह बाजेको नाम :- खुमकुम साह
ऋणीको नाम :- रुप नारायण गिरी ठेगाना :- गौरादह-८,फापा नागरिकता नं. :- १२०९/११२७/११८९ बुवाको नाम :- बलु गिरी बाजेको नाम :- अश्वि गिरी	जमानीको नाम:- नारायण गिरी ठेगाना :- गौरादह-८,फापा नागरिकता नं. :- ४२३१२२८० बुवाको नाम :- रुप नारायण गिरी बाजेको नाम :- बलु गिरी	उर्लाबारी सेवाकेन्द्र ऋणीको नाम :- भविन कार्की ठेगाना :- मधुमल्ला-८, मोरङ नागरिकता नं. :- ०५२०४३/४०७८ बुवाको नाम :- बालकृष्ण कार्की बाजेको नाम :- डिक बहादुर कार्की	
ऋणीको नाम :- तारा कुमारी कार्की ठेगाना :- कुमरखोद-६,फापा नागरिकता नं. :- ५१३७२१/५१ बुवाको नाम :- ललित बहादुर कार्की पातेको नाम :- गोविन्द बहादुर कँवर	जमानीको नाम :- हरी पोखरेल ठेगाना :- तोपगाछी-९,फापा नागरिकता नं. :- २२२५६ बुवाको नाम :- प्रेम बहादुर पोखरेल बाजेको नाम :- अम्बर बहादुर पोखरेल	ऋणीको नाम :- अरविन श्रेष्ठ ठेगाना :- मधुमल्ला-७, मोरङ नागरिकता नं. :- ०५२०४३/१९९९१ बुवाको नाम :- नरेन्द्र कुमार श्रेष्ठ बाजेको नाम :- रत्न बहादुर श्रेष्ठ	जमानीको नाम:- भावना श्रेष्ठ ठेगाना :- मधुमल्ला-७, मोरङ नागरिकता नं. :- ०५-०२-७२-०४७२५ बुवाको नाम :- विरबहादुर अधिकारी पातेको नाम :- अरविन श्रेष्ठ
ऋणीको नाम :- विक्रम भट्टराई ठेगाना :- मेची न.पा-१,फापा नागरिकता नं. :- ४३३८१७९४ बुवाको नाम :- विष्णु प्रसाद भट्टराई बाजेको नाम :- अनन्त राज भट्टराई	मन्जुरी/जमानीको नाम :- भावना भट्टराई ठेगाना :- धुलाबारी-९,फापा नागरिकता नं. :- २७७१० बुवाको नाम :- निलकण्ठ लुईटेल पातेको नाम :- विष्णु प्रसाद भट्टराई	ऋणीको नाम :- रञ्जीत कलवार ठेगाना :- पाँचगाछी-३, फापा नागरिकता नं. :- ०४-३-३६/४९६ बुवाको नाम :- राजेन्द्र शाह कलवार बाजेको नाम :- मिश्रीलाल शाह	जमानीको नाम:- दीपा कुमारी चौधरी ठेगाना :- जलेश्वर-२,महोत्तरी नागरिकता नं. :- १८-०९-६९-००४४५ बुवाको नाम :- हजारी चौधरी पातेको नाम :- रञ्जीत कलवार
ऋणीको नाम :- भावना वास्तोला ठेगाना :- चन्द्रगढी-५,फापा नागरिकता नं. :- १८६०५५९५ बुवाको नाम :- देवी प्रसाद दाहाल पातेको नाम :- रमेश वास्तोला	जमानीको नाम :- सिता देवी वास्तोला ठेगाना :- चन्द्रगढी-५,फापा नागरिकता नं. :- ७६२८२ बुवाको नाम :- दिनानाथ पोखरेल बाजेको नाम :- वंशीधर पोखरेल	ऋणीको नाम :- मधुमल्ला-८, मोरङ ठेगाना :- १३४६/०३७० बुवाको नाम :- डिक बहादुर कार्की बाजेको नाम :- लिलाधर कार्की	जमानीको नाम:- भविन कार्की ठेगाना :- मधुमल्ला-८, मोरङ नागरिकता नं. :- ०५२०४३/४०७८ बुवाको नाम :- बालकृष्ण कार्की बाजेको नाम :- डिक बहादुर कार्की

**साम्का सेफ्टी ट्याङ्की तथा टल सरसफाई**

फापा मै भ्याकम सिष्टमको ठूलो ट्याकीमा सफाई गरिने छ ।

**विशाल हरिजन**  
९८२४९१०४६२, ९७४५२६०८२५  
९८१९९३७१२, ९८४२६७७५५

नोट: आयुक्त प्रविधिक सञ्चालित फापाकै सबैभन्दा ठूलो सेफ्टी ट्याकी अन्तर्गत व्यक्तिबाट ट्याङ्केट झक झकमा सर्भिसको व्यवस्था छ ।

**हाड जोर्नी नसाका बिरामीलाई सुवर्ण अत्सर काठमाडौंका विशेषज्ञ बिर्तामोडमा**

स्पाक अस्पताल काठमाडौंका वरिष्ठ डाक्टर अनिलकुमार महताे यही भदौ १५ गते शुक्रबार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोडमा आउँदै हुनुहुन्छ । आफ्नो समस्या जाँच गराई मौकाको फाइदा लिनुहोस् ।

**जाँच हुने समस्याहरू :**

- डाड, कमर, गर्दन । घुँडा, जोर्नीहरू दुख्ने, नसा व्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, गुरिक एसिड बढेको
- शरीर भ्रमभ्रममाउने, लाठी हुने, कुम नाम भएको
- प्यारालाइसिस, मुख बाडिएको

समय : बिहान ८:०० देखि ३:००

**स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल,**  
कनकई रोड, नेपाल टेलिकम पूर्व बिर्तामोड, फापा  
(फोन : ०२३-५३०१२३, ९८५२६७७०३३)

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

कोशीको मर्यादाहीन राजनीति

चेतनाले अग्रणी भनिने कोशी प्रदेशमा राजनीतिक दलहरूले सत्ता यात्रा कै लागि निर्लज्जता प्रदर्शन गर्दैछन् । खासगरी प्रमुख राजनीतिक दलहरूको यस्तो निर्लज्ज यात्राले कोशी प्रदेश सरकार विघटनको संघारमा पुगेको संकेत गरेको छ । मुख्यमन्त्री उद्व थापाले प्रदेशसभामा विश्वासको मत लिनका लागि सोमबार दिउँसो बैठक बोलाएका थिए । बैठकको कार्यसूची तय गर्न उपसभामुख सिर्जना दनुवारले कार्य व्यवस्था परामर्श समितिको बैठक पनि बोलाइन् । तर, त्यही दिन बिहान उनी 'अचानक बिरामी' भएको सूचना दिएर काठमाडौं गइन् । सभामुख बाबुराम गौतमलाई राजीनामा दिन लगाएर गठबन्धन दलले मन्त्री मण्डलमा सहभागी गराएर 'कठिन अंकगणित' मिलाउन गरेको प्रयास अन्ततः एमालेले आफूलाई भन्ने ठूलो समस्याका रूपमा प्रस्तुत गरेको छ ।

उपसभामुखले बैठकको अध्यक्षता गर्दा वर्तमान सरकारले बहुमतसिद्ध गर्न सक्ने उनको अनुपस्थितिमा ज्येष्ठ सदस्यले गर्ने व्यवस्थालाई पन्छाउन एमाले, राप्रपाले आफ्ना ज्येष्ठ सदस्यहरूलाई विदामा राखेका छन् । विश्वासको मत पुग्ने निश्चित नभएपछि बलमिच्याई गर्ने दलहरूको व्यवहारले प्रदेशसभाको औचित्यमाथि नै सवाल खडा गरिदिएको छ । सभामुख, उपसभामुखको अनुपस्थितिमा बैठक सञ्चालन गर्न भएको संवैधानिक व्यवस्थालाई पनि निस्तेज पार्न पक्ष र प्रतिपक्षबाट भइरहेको अप्रजातान्त्रिक व्यवहार राजनीतिक प्रणाली माथि कै प्रहार त होइन ? शंका उब्जाएको छ । उपसभामुख बिरामी हुन सक्ने एमालेको भविष्यवाणी पूरा भएपछि अब कोशी प्रदेशको सरकार र प्रदेशसभाको यात्रा पनि अनिश्चित हुने देखिएको छ ।

कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री थापाले भदौ ३ गते आइतबारका लागि समय मागेका थिए । तर, उपसभामुख दनुवारले सोमबारका लागि समय तय गरेकी थिइन् । त्यसकै लागि कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठक उजैले सोमबार बिहान बोलाएकी पनि हुन् । तर, उजै प्रदेशसभाको बैठक छलेर 'अचानक बिरामी' पर्नु र अनुपस्थित गराइनु प्रदेशका लागि शूभ संकेत होइन । एमालेसँग राप्रपाको गठबन्धनमा ४६ सिट छ भने सत्ता गठबन्धनसँग सभामुखलाई राजीनामा गराउँदा बहुमतलाई मात्र पुग्ने सिट छ । यस्तोमा एमाले वर्तमान सरकारलाई ढालेर आफ्नो नेतृत्वमा सरकार गठन गर्ने स्वार्थका लागि हद्दसम्मको 'जात्रा' देखाउन लागेको छ । उता संघमा पनि निरन्तर संसद अवरुद्ध गर्दै आएको एमालेकै कारण राजनीतिक अस्थिरता उत्पन्न भयो भने पनि अनौठो नहुन सक्छ । सत्ता स्वार्थका लागि अनुशासन, नैतिकता, मर्यादा सबै तिलाञ्जली दिने दलहरूबाट देश र जनताको सेवा हुन्छ भन्नु नै व्यर्थ हुने उनीहरूको व्यवहारले प्रमाणित गरिदिएको छ । त्यसैले राजनीतिलाई देश र जनसेवा भन्नेहरूले आत्ममूल्यांकन गर्न हिला गर्ने हो भने यो बाघले सबैलाई खानेछ ।

सबैका लागि सुरक्षित 'साइबर स्पेस'



नेत्र सुवेदी 'प्रयास'

सूचना तथा सञ्चारको क्षेत्रमा पिछ्ल्ला दिनहरूमा खासगरी तीन वटा विषयले बारम्बार चर्चा पाएको अवस्था छ । पहिलो हो, मोबाइल नेटवर्क तथा इन्टरनेट सुविधा देशभित्रको जुनसुकै बस्ती, राजमार्ग तथा सार्वजनिक स्थलमा उपलब्ध हुनुपर्ने र उक्त सुविधा गुणस्तरीय र भरपर्दो हुनुपर्ने । सारमा भन्नुपर्दा यो विषय आधारभूत आवश्यकताका रूपमा रहेको इन्टरनेट सेवामा नागरिकको पहुँचसँग सम्बन्धित छ । दोस्रो विषय भनेको, कम्प्युटर र इन्टरनेटका साथै अन्य इलेक्ट्रोनिक उपकरण प्रयोग गर्दा साइबर सुरक्षाको प्रत्याभूतिको विषय हो । यसका लागि नेपाल सरकारले हालसालै राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा नीति जारी गरी सम्बन्धन गर्ने अग्रसरता देखाएको छ ।

तेस्रो विषय भनेको सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई थप व्यवस्थित र सिर्जनात्मक बनाउनका लागि यससँग जोडिएका मिथ्या सूचना र सामग्री तथा जथाभावीरूपमा अरुलाई दुःख दिने तथा चरित्र हत्या गर्ने जस्ता घटना नहुने वातावरणको सिर्जना गर्ने विषय हो । यसका लागि सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले एउटा कार्यदली बनाएर विज्ञ एवम् सरोकारवालासँगको परामर्शबाट कानून मस्यौदा गर्ने कार्य अगाडि बढाएको छ । यी तीन वटै विषयले आधुनिक समयले सिर्जना गरेको डिजिटल पूर्वाधार निर्माण गर्न तथा त्यस्तो पूर्वाधारको सुरक्षित उपयोगलाई सक्षम गरेको हुँदा सबैका लागि सुरक्षित साइबर स्पेसको सिर्जना अहिलेको पेचिलो र निकासका लागि प्राथमिकता पाउनुपर्ने विषयका रूपमा देखापर्येको छ ।

'डिजिटल डिभाइड' अन्त्य कसरी गर्ने ?

राज्यप्रद सुविधा उपयोग गर्नमा एउटै देशका सबै स्थान वा भेगमा रहने नागरिकलाई बाबुरी अधिकार छ र हुनु पर्दछ । कहीं दूरसञ्चार पूर्वाधारका रूपमा टेलिफोन र इन्टरनेटको राम्रो सुविधा हुनु र कहीं नहुनु वा भए पनि गुणस्तरीय नहुनु अनि प्रयोग गर्ने तरिका थाहा नहुनुलाई नै डिजिटल डिभाइड भनिन्छ । यस्तो डिजिटल डिभाइड हुनु नेपालको विकासको लागि चुनौति हो । यसको समाधान सम्भव छ । विकट बस्तीहरूमा, निक्कजहरूमा र कतिपय राजमार्गहरूमा टेलिफोन नेटवर्कले राम्रो काम गर्दैन, डाटा चल्दैन र अफिकल फाइबर सुविधा पनि पुगेको छैन । जसरी पर्दा वा दुर्गन्त पर्दा सूचना सम्प्रेषण समयमा हुँदा नै जनधनको क्षति रोक्न सकिन्छ । स्वभाषिकरूपमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी आधारभूत पूर्वाधार पुऱ्याउने विषय प्राथमिकतामा रहनुपर्दछ । एउटै देशका नागरिकहरूबीच सुविधामा भेद गर्न मिल्दैन र पाइँदैन । सबैका लागि आधुनिक सूचना प्रविधि सुविधा उपलब्ध हुनुपर्दछ । साथै, प्रयोगकर्तालाई सूचना प्रविधिको असल प्रयोग गर्न र जोखिमबाट बच्नका लागि सचेत र सजग बनाउने काम पनि राज्यकै निकायहरूको हुन्छ चाहे यो काम अरु कुनै संस्था मार्फत नै भएको होस् । तीनै तहका सरकारहरूले यो विषयलाई गम्भीरतापूर्वक आफ्ना नीति, कार्यक्रम र व्यवहारमा उतार्न आवश्यक छ ।

राष्ट्रिय सुरक्षाकै महत्वपूर्ण आयाम साइबर सुरक्षा

जहाँ-जहाँ इन्टरनेटको पहुँच छ त्यहाँसम्म साइबर स्पेस फैलिएको मानिन्छ । माथि नै भनियो कि हामी इन्टरनेटको सुविधा प्रयोग गर्ने अर्थात् साइबर युगमा छौं, जहाँ डिजिटल कारोबार र अनलाइन कार्यशैली जीवनका अभिन्न अङ्ग बनि सकेका छन् । वाइफाइ सुविधा तथा ब्रोडब्याण्ड कनेक्सन नहुनासाथ हामी के के न छुट्टे जस्तो महसुस गर्दछौं । यसको मतलब हो कि साइबर स्पेसमा हामीहरू अभ्यस्त भइसकेका छौं । आधारभूत आवश्यकताको वस्तुका रूपमा इन्टरनेट पनि सूचीकृत भइसकेको छ ।

यसको अर्को पाटो भनेको साइबर आक्रमण बढ्नु हो । अपराधको स्थिति विश्लेषण गर्दा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गरेर र यसको प्रयोग रहेको 'साइबर स्पेस'को प्रयोग गरेर हुने अपराध बढ्दो क्रममा रहेको हुँदा साइबर सुरक्षाको विषय राष्ट्रिय सुरक्षाकै लागि चासो र चिन्ताको विषय बन्न पुगेको छ ।

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२ मा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा सुरक्षा एवम् विश्वासको प्रत्याभूति गरिने, साइबर अपराधको रोकथाम तथा अभियोजन प्रणालीको विकास गरिने, साइबर आक्रमण पहिचान, रोकथाम, प्रतिक्रिया लगायतका आयामहरूलाई सम्बोधन गर्ने कुरामा जोड दिइएको छ । २०८१ असार मसान्तमा अवधि सकिने १५औं आवधिक योजनामा साइबर सुरक्षाको विषय पनि परेको छ र आगामी १६औं योजनामा समेत यो विषयले प्रवेश पाउने नै छ । त्यसैगरी हालसालै नेपाल सरकारले जारी गरेको राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा नीति, २०८० ले सुरक्षित र उथानशील साइबर स्पेस निर्माणको सोचसहित आगामी १५ वर्षभित्र नेपालको विश्वव्यापी साइबर सुरक्षा सूचकाङ्क स्कोर हालको ४४.९९ बाट ८० पुऱ्याउने लक्ष्यसहित कानून तथा कार्यविधि, संरचना, जनशक्ति विकास तथा अनुसन्धान, तथाङ्क सुरक्षा, निजी क्षेत्र तथा नागरिक समाजको समेत सहभागिता एवम् अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग र सहकार्यका विषयहरू समेटि रणनीति र कार्यनीतिहरू अघि सारेको छ ।



कानून तथा कार्यविधि निर्माण गरी कार्यव्यवस्था ल्याउने, साइबर सुरक्षा सम्बन्धी विषयलाई नजिकबाट निगरानी गर्नका लागि साइबर सुरक्षा केन्द्र सञ्चालनमा ल्याउने, क्षमता विकास तथा साइबर सुरक्षा सम्बन्धी शिक्षा र सचेतनाको उचित व्यवस्था गर्ने, देशभित्र र बाहिर रहेका सरोकारवालाहरू बीच सहयोग आदानप्रदानको वातावरण बनाउने र तथाङ्क सुरक्षाका लागि आवश्यक प्रवृत्ति गर्ने लगायतका प्रावधानहरू नीतिमा समावेश गरिएको छ । विषयवस्तुको प्रकृति नै चलायमान र शीघ्र परिवर्तनशील रहेको हुँदा हरेक वर्ष नीतिमा पुनरावलोकन गर्ने उल्लेख हुनु पक्कै पनि राम्रो पक्ष हो ।

सामाजिक सञ्जालको नियमन

जहाँ-जहाँ इन्टरनेट पुगेको छ, त्यहाँ-त्यहाँ प्रयोगकर्ताहरू सामाजिक सञ्जालमा जोडिने सम्भावना बढी छ र जो जो सामाजिक सञ्जालमा जोडिएका छन् । उनीहरू आपराधिक प्रवृत्तिका व्यक्तित्व ठगिने वा शोषणमा पर्ने सम्भावना बढेर गएको छ । यस बाहेक डाटा चोरी हुने, रकम चोरी हुने र चरित्र हत्या हुने जस्ता घटनाहरू घटिरहेका छन् । सामाजिक सञ्जालको प्रयोग बढ्दै जाँदा मिथ्या सूचना प्रवाह हुनेक्रम बढेको छ । अनलाइन मिडिया लाइक, शेयर गर्ने मात्र हैन, कि युजर क्रिएटेड कन्टेन्टहरूको प्रयोग गरी शेयर, लाइक, कमेन्टको संख्या हेरी कमाई हुने प्रावधानका कारण तथा भाइल हुने सुस्ता कतिपय सामाजिक र नैतिक पक्षहरू गौण हुने जोखिम बढेर गएको छ ।

परम्परागत रूपमा प्रयोगमा रहेका र मूलधार मानिने पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजनको तुलनामा सामाजिक सञ्जालमा आएका कन्टेन्ट, अनलाइन पत्रिका र ओटिटी मार्फत हुने प्रसारणका सूचना सामग्रीलाई प्रयोगकर्ताले

पढ्नुपर्ने थालेका छन् । फलस्वरूप मिडिया दर्ता र नियमन गर्ने कानूनमा समेत नयाँनयाँनको खाँचो देखिएको छ । विज्ञापन बजार पनि डिजिटल मिडियातर्फ झुकेको छ । हालसालै जारी भएको विज्ञापन नियमावलीले केही न्यू मिडियाको विषय उठान गरेको छ । ओटिटी प्लेटफर्म सञ्चालन सम्बन्धमा राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली संशोधनको क्रममा रहेको छ । सामाजिक सञ्जालका धेरै प्लेटफर्महरू प्रयोगमा छन् जसले गेम खेलेर समय बिताउनेदेखि लिएर जुवातास, लागूऔषधको कारोबार र डेटिङ सुविधामम्म उपलब्ध गराउँदैछन् । यी सबै उपलब्धताले हामीलाई हेर्न बाध्य त पार्दैनन्, तर लोभ्याउँछन् र लत बसाल्न प्रेरित गर्दछन् । यदि हामीले फेसनका साइटहरू लाइक गर्छौं भने थरिथरि फेसन देखिन थाल्दछन्, हामीले जस्तो तस्वीर हेर्न थाल्छौं, प्लेटफर्मले एल्गोरिदम प्रयोग गरेर रुची अनुसाराका मिल्दाजुल्दा सामग्री प्रस्तुत थाल्दछन् । के यो क्रम बढेर जाँदा हामी सिर्जनशील समय बर्बाद हुने अवस्था आउँदैन त ? यो विषयमा गम्भीरतापूर्वक विमर्श हुन आवश्यक छ ।

बायोमेट्रिक प्रविधि प्रयोग गर्ने कानून मन्त्रालय, सञ्चार रजिष्ट्रारको कार्यालयद्वारा प्रकाशित पुस्तक डिजिटल साइबरता समेटिएको परिभाषा अनुसार सामाजिक सञ्जाल हुनका लागि आफ्नो पहिचानसहितको प्रोफाइल बनाउने ठाउँ भएको, प्रकाशित हुने सामग्री प्रयोगकर्ताले नै लेखेका, बोलेका, खिचेको वा अरुको सामग्री शेयर गरेको हुनुपर्ने र सामान्य तयार सामग्रीमा आफ्नो राय वा मत दिने अवसर प्रयोगकर्तालाई हुनुपर्दछ भनिएको छ । यस्तो सञ्जालमा दुई वा दुईभन्दा बढी प्रयोगकर्ताबीचमा द र हे र र अन्तरक्रियाको अ व स र हु, नु, प र्द छ । स । म । ि ज क सञ्जालले उस्तै रुची र सम्बन्ध भएकाहरू बीचको

अन्तरक्रियालाई भेट नभइकन पनि सम्भव तुल्याउँछ त्यसैले यसलाई भर्चुअल कम्प्युनिटी पनि भनिन्छ । सामाजिक सञ्जालको लागि पूर्वाधार भनेको इन्टरनेट हो भने इन्टरनेटकै सहायताले प्लेटफर्म वा एपका रूपमा नयाँ-नयाँ सामाजिक सञ्जालहरू थपिँदै गएको देखिन्छ । सन् २००४ मा फेसबुकको शुरुआत हुनुअघिदेखि नै माइस्पेस, प्रेण्डस्टर् र लिंकाइन जस्ता प्लेटफर्म प्रयोगमा आइसकेका थिए । अहिले आएर सयभन्दा बढी सामाजिक सञ्जाल प्लेटफर्म सक्रियरूपमा सञ्चालनमा रहेको बताइन्छ ।

साइबर स्पेस भने बित्तिकै इन्टरनेट जहाँ-जहाँ प्रयोग हुन्छ त्यहाँसम्मको दायरा समेटिने हुँदा सामाजिक सञ्जाल पनि साइबर क्राइम हुने सम्भावित क्षेत्र पर्ने नै भयो । नेपाल सरकारले पहिलोपटक जारी गरेको उल्लेखित नीतिले सामाजिक सञ्जालको प्रयोग सुरक्षित प्रयोगतर्फ समेत इंगित गरेको छ । साइबर सुरक्षाका लागि निरन्तर अनुगमन गरी सुरक्षित अनलाइन स्पेस निर्माण गर्ने रणनीति अन्तर्गत कार्यनीतिका रूपमा इन्टरनेट तथा सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरी भ्रामक जानकारी समप्रेषण गर्ने कारोबारलाई निष्पन्न गरिने, महिला, बालबालिका वा लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक व्यक्तिका विरुद्ध लक्षित अनलाइन सेवाहरूलाई निषेध गरिने, इन्टरनेट तथा सामाजिक सञ्जालको प्रयोगबाट हुने विभिन्न प्रकारका हिंसा एवम् भेदभावलाई निष्पन्न गरिने, राष्ट्रिय सुरक्षामा अघि पुऱ्याउने, एपमा वा डेसक्याले अनलाइन उर्दीपन र साइबर बुलिङ गर्ने सामाजिक तथा साम्प्रदायिक सद्भावमा खलल पुऱ्याउने अश्लिलता फैलाउने किसिमका डिजिटल सामग्रीको सम्प्रेषणलाई निषेध गरिने र स्पाम मेसेजहरू सम्प्रेषण गर्ने कार्यलाई निष्पन्न गरिने विषय समेटेको छ ।

सामाजिक सञ्जालको नियमनका लागि बन्ने कानूनको मस्यौदामा खासगरी नेपालको संविधानले महत्त्वका साथ व्यवस्था गरेको अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता र प्रेस स्वतन्त्रताको मर्मलाई आत्मसात गर्दै सामाजिक सञ्जालको रचनात्मक र समाजका लागि पाच्य हुने खालको वातावरण सिर्जना गर्ने गरी कानूनी व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ । कानूनको मस्यौदा गरिरहेँदा खासगरी सामाजिक सञ्जाल र यसको गन्तव्य प्रयोग सम्बन्धी शब्दावली र तिनको परिभाषा स्पष्टरूपमा उल्लेख हुनुपर्दछ । त्यसैगरी सूचीकरण वा दर्ताको प्रक्रिया समावेश गर्नुपर्दछ । यसबाट सरकारले वा आमनागरिकले सोसल साइटलाई चिन्न सक्छोस् । दर्ता प्रक्रिया सरल र अनलाइन तवरले गर्ने सकिनेसम्म उक्त उपाय अवलम्बन गर्नुपर्दछ । सम्भव भएसम्म स्वनिश्चयनका उपायहरू कानूनले समेट्नु उपयुक्त हुन्छ । यसमा प्लेटफर्म सञ्चालकहरूको दायित्वका साथै कोड अफ प्राक्टिसका साथै शिक्षा तथा सचेतनाका विषयहरू समेट्न सक्नु । त्यसैगरी सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गर्दा हुन सक्ने गलत कामजोरी सत्यापन गर्ने विधि र प्रविधिको सम्बन्धमा पनि कानूनले छुटाउनुहुँदैन । साथै, हालका कानूनले समेट्न नसकेका र समेटेको भए पनि निष्पत्ती भएका के-कस्ता गलत कामलाई कुन वर्गको देवानी वा फौजदारी अपराध मान्ने र सजाय के-कति गर्ने भन्ने विषयमा ज्यादा बहस हुनु जरुरी छ । यसका साथै दर्ता तथा नियमन गर्ने निकाय तथा जिम्मेवार अधिकारीको प्रबन्ध पनि कानूनले गर्दछ नै । साथै, सूचना प्रविधिको सम्बन्धमा प्रचलनमा रहेका कानूनहरूसँग नयाँ बन्ने कानूनको सम्बन्धमा पनि प्रष्टता ल्याउनु आवश्यक हुन्छ । ज्यादा महत्त्वपूर्ण विषय त विगतमा बनाएका अध्यासबाट विवेकै उस्तैखालका कामजोरीहरू यो कानूनमा दोहोरिनुहुँदैन ।

सामाजिक सञ्जाल नियमन सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास विश्वका २८ वटा देश आबद्ध युरोपेली युनियनले सन् २०२२ मा जारी गरेको 'डिजिटल सर्भिसेज एक्ट' ले अनलाइन प्लेटफर्मले डिजिटल कन्टेन्टका सम्बन्धमा नयाँ मापदण्डको प्रस्ताव गरेको छ । प्रयोगकर्ताको अधिकारको संरक्षण गर्दै कानून विपरीतका कन्टेन्टको प्रवाहलाई सीमित गर्दै जाने उद्देश्य यो कानूनले राखेको बताइन्छ । सबै सदस्य राष्ट्रहरूले अनुमोदन गर्नुपर्ने हुँदा सञ्जालले उस्तै रुची र सम्बन्ध भएकाहरू बीचको

अमेरिकामा अनलाइन प्लेटफर्मको पक्षमा त्यहाँको कार्यविधि रहेँदा आएकाका हालैका दिनमा आएर अनलाइन कन्टेन्टका साथै साइट सञ्चालनको प्रयोगमा ल्याउने अल्गोरिदमको पारदर्शिताको व्यवस्थासहितको कानूनको विधेयक संसदमा विचारधीन रहेको रहेको छ । चीनमा विकसित टिकटकलाई प्रतिबन्ध लगाएको भारतले अनलाइन कन्टेन्ट सम्बन्धी इन्टरनेटयारिजलाई जिम्मेवार बनाउने नीतिमा समेत सहमत हुनु बाँकी छ । बेलायत, जर्मनी र अष्ट्रेलियामा इसेफटी कमिसनको अन्वयार्थमा प्रयोगमा छ ।

अन्त्यमा, जस्तोसुकै चमत्कारिक विशेषतासहितको प्रविधि किन नहोस् यसको सदुपयोग भएर भने मानव सभ्यता र समाजले पाउने फायदा र गुमाउने कुरा बढी हुने जोखिम रहन्छ । सूचना प्रविधिको उपकरण र त्यसमा पनि इन्टरनेटको प्रयोग बढ्दै जाँदा यससँग जोडिएको साइबर जोखिम पनि बढेको छ । सामाजिक सञ्जालले विश्व नै जेलिएको सदर्थमा केही राम्रा पक्ष हुँदाहुँदै पनि यसले सिर्जना गर्न सक्ने अफवाह, हिंसा एवम् मानवीय अन्तरसम्बन्धमा देखिने गलत परिणाम बढ्न नदिनका लागि सामाजिक सञ्जालका प्रयोगकर्ता, सञ्चालकहरू र राज्यका तर्फबाट पनि उचित मापदण्ड वा स्वनिश्चयनको औजार प्रयोग हुनु आवश्यक छ । यो विषयमा संवाद गरी विकास खोज्न हिलाइ गर्नुहुँदैन ।

(सुवेदी सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सहसचिव हुन् ।)

लोकसंस्कृतिको संरक्षणमा सूर्य ज्योति

**गोपाल अधिकारी**  
बितामोड, भदौ ४। अर्जुनधाराका रहेको सूर्य ज्योति बोर्डिङले मौलिक पोशाकलाई प्राथमिकता दिएको छ । लोकसंस्कृतिको संरक्षण गर्दै नेपालका मौलिक भेषभुषालाई संरक्षण गर्ने उद्देश्यले विद्यालयले मौलिक तथा परम्परागत भेषभुषा लगाएर आफ्नो मौलिकताको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले हरेक सोमवार मौलिक तथा परम्परागत भेषभुषा विद्यार्थीलाई अनिवार्य गरेको विद्यालयका संस्थापक रुद्र सिटौलाले बताए ।



उनले भने- 'हाम्रो विद्यालयले २०८० सालको रूद्र सिटौला ब्याचबाट रहेक सोमवार विद्यार्थीलाई दौर-सुरुवाल, गुन्यु-चोली लगायतका मौलिक तथा परम्परागत भेषभुषा लगाएर आउन अनुरोध गरेसँगै आफ्नो

जातिको पहिचान भल्कने पोशाकमा विद्यार्थी विद्यालय आउने गरेका छन् । आफ्नो मौलिकताको संरक्षण गर्दै आफ्नो जातिको पहिचानका बारेमा पनि विद्यार्थीलाई ज्ञान होस् भन्ने उद्देश्यले यस्तो अभियान शुरु गरेको संस्थापक सिटौलाले भनाइ छ । यसैबीच विद्यालयले सोमवार नाग पञ्चमीको अवसर पारेर सामूहिक रूपमा नाग टाँसे कार्यक्रम समेत सम्पन्न गरेको विद्यालयको प्रिन्सिपल गणेश बुढाथोकीले जानकारी दिए । उनका अनुसार विद्यार्थीले वैदिक मन्त्रसहित अर्जुनधारा-४ स्थित मिलाडडाँडाका विभिन्न घरमा पुगेर नाग टाँसेको जनाइएको छ ।

**चारआली, भदौ ४।** मेचीनगर-२ भूकूटीस्थित ज्येष्ठ नागरिकको सभाहलमा पातञ्जल योग समिति नेपालको नयाँ योग साधना केन्द्रको उद्घाटन भएको छ । पातञ्जल योग जिल्ला समिति फापाको आयोजनामा सात दिवशीय योग शिविरको उद्घाटन मेचीनगर-२ का वडाध्यक्ष दिपक बरालले व्यानर वाचन गरेका थिए । पातञ्जल जिल्ला अध्यक्ष श्याम

ल्वारुको सभापतित्व एवम् वडाध्यक्ष दिपक बरालको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रमलाई पातञ्जल योग समितिका केन्द्रीय उपाध्यक्ष होम गौतम, कोशी प्रदेश अध्यक्ष केशव तामाकार, जिल्ला सचिव एवम् मेचीनगर अध्यक्ष टेकेन्द्र ढकाल लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । कार्यक्रममा सहजीकरण कोपिला दुवाल, टीका सुवेदी र रेखा पराजुलीले गरेका थिए ।



ज्यो. पं. खेमप्रसाद पौडेल फोन सम्पर्क ९८५१५४५९९

**मेघ (वु. वे. वो. ला. लि. लु. ले. लो. आ) -** स्वास्थ्यले साथ दिने छैन, शरीरमा आलस्यता पैदा हुनेछ, अनावश्यक चिन्तनले शरीर गलेर जानेछ, मन खिन्न रहला ।  
**बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बी) -** पत्नी, पत्नीबीच थोरै वादविवाद बढ्न सक्छ, समयमै विचार पुऱ्याउनुहोला, सन्तान पक्षबाट सुख मिल्नेछ, सतर्क रहनुहोला ।  
**मिथुन (मा. कि. कु. घ. ड. झ. ङ. को. ह) -** तपाईंको लागि आजको दिन मिश्रित फलदायी रहेको छ, परिवारजनमा वेमेलको स्थिति रहला, कुरा काट्नेहरू बढेर जानेछन्, सजग रहनुहोला ।

**कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डो. डी) -** व्यापार-व्यवसायमा फाइदाजनक योग रहेको छ, नसोचेको ठाउँबाट धन लाभ होला, मिष्ठान भोजन प्राप्त हुन सक्नेछ, मन प्रशन्न रहला ।  
**सिंह (मा. मि. मू. मे. मो. टा. टि. टु. टी) -** मनमा छटपटी पैदा हुने समय रहेको छ, कार्यमिद्धीमा बाधा अड्चन आउनेछ, घाटाको सामना गर्नुपर्ला, स्वास्थ्यमा विचार पुऱ्याउनुहोला ।  
**कन्या (टो. प. पि. प. घ. ण. ठ. पे. पो) -** समय मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ ।

**तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. तो) -** कार्यसिद्धी हुने दिन छ, मान-सम्मानमा वृद्धि हुने, स्वास्थ्यले, भाग्यले साथ दिनेछ, थोरै पारिवारिक भ्रमेला व्यहोर्नुपर्ने हुनसक्छ ।  
**बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) -** समय सामान्य रहनेछ, धार्मिक अभिरूची बढेर जानेछ, वैतृक सम्पत्तिमा वादविवादको योग रहेको छ, सतर्क रहनुहोला ।  
**धनु (ये. यो. म. मि. मू. म. घ. फा. ट. मो) -** धार्मिक कार्यमा सहभागी हुने दिन रहेको छ, बोल्दा विचार पुऱ्याउनुहोला, धुँडा तथा ढाडमा समस्या हुन सक्छ ।

**मकर (मो. ज. जि. सि. खु. खे. खो. गा. गि) -** अनावश्यक खर्च गर्नुपर्ने मन अशान्त रहन्छ, अवसरका निमित्त निककै दौडधुप गर्नुपर्छ, पेट सम्बन्धि समस्याले सताउन सक्छ, खानपानमा ध्यान पुऱ्याउनुहोला ।  
**कुम्भ (मू. मे. गो. सा. सि. सु. से. सो. द) -** समय शुभफलदायी रहेको छ, मान प्रतिष्ठा बढेर जानेछ, लेनदेनमा विचार पुऱ्याउनुहोला, धार्मिक गतिविधि बढेर जानेछ ।  
**मीन (दि. दु. ध. म. ज. दे. दो. व. वि) -** विपरित लिङ्गिणीवादी साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, तपाईंको समय उत्तमसिद्धि रहेको छ ।

असल संस्कार र समृद्धिका लागि एनएमसी  
नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.  
NMC-COOP

प्रकाशित मिति : २०८०/०५/०५

कारपोरेट कार्यालय: मेचीनगर-६, काँकरभिट्टा

धितो लिलामी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

यस संस्थाको विभिन्न सेवा केन्द्रबाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले विभिन्न कर्जा शीर्षक अन्तर्गत लिएको ऋण कर्जा तथा बैङ्किङ सुविधाको साँवा, ब्याज र अन्य दस्तुर समेत सहकारी संस्थासँग गरेको शर्त कबुलियत बमोजिम समय-समयमा तिर्न बुझाउनु पर्नेमा नतिरी नबुझाएको हुँदा कर्जा चुक्ता भूतान गर्ने सम्बन्धमा पटक-पटक मौखिक एवम् लिखित तरताकेत गर्दा समेत सोको बेवास्ता गरी यस संस्थालाई बुझाउनु पर्ने रकम नतिरी नबुझाई ऋण/कर्जा तथा बैङ्किङ सुविधा सम्बन्धी शर्त बन्दै उल्लङ्घन गरेकोले संस्थाका कर्जा सुरक्षणावापत रोक्का रहेको तपशिल अनुसारको धितो लिलामीका लागि ३५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ। अतः यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र संस्थाका कार्यालयमा सम्पर्क राखी संस्थाबाट लिएको कर्जा तथा बैङ्किङ सुविधाको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज र अन्य दस्तुर समेत चुक्ता भुक्तान गर्नुहोला। सो म्यादभित्र ऋणीले आफूले लिएको कर्जा तथा बैङ्किङ सुविधाको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज र अन्य दस्तुर चुक्ता भुक्तान नगरेमा सहकारी ऐन २०७४, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धि ऐन २०६३, संस्थाको स्वीकृत विनियम २०५० (पुनर्लेखन २०७७) र कर्जा सम्बन्धी आन्तरिक कार्यविधि २०७१ (संशोधन २०७९) समेतलाई आधार मानी प्रचलित कानून बमोजिम यस संस्था साग गरेको लिखत अनुसार ऋणी, प्रोप्राइटर/सञ्चालक तथा धितो जमानतकर्ता समेतलाई कालोसूचीमा राखी कानुनी कारवाही गरी संस्थाको लेना रकम धितोमा रहेको चल/अचल सम्पत्ति लिलाम बिक्री समेत गरी असल उपर गरिनेछ। तपशिलमा उल्लेखित धितोको लिलाम बिक्री यो सूचना प्रथमपटक प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनपछि संस्थाको तर्फबाट धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी कार्यक्रमको मिति उल्लेख गरी पत्राचर गरिने छ। साथै धितो लेखी दिने र व्यक्तिगत जमानी दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूले समेत यसै सूचनाबाट जानकारी लिनुहुन सूचित गरिन्छ। धितो लिलामी कार्यक्रमका दिन सम्बन्धित जग्गाधनी र ऋणी समेत उपस्थिति हुनुपर्ने छ। धितो लिलामी कार्यक्रमका दिन जग्गाधनी र ऋणी अनुपस्थित भएमा लिलामी प्रक्रियामा बाधा पुगेको मानिने छैन।

भाखा नाघेको ऋणीहरूको नामावली

क्र.स	ऋणीको नाम	ठेगाना	बाबुको नाम	बाजेको नाम	पति/पत्नी	जग्गाधनीको नाम	जग्गाधनीको बाबुको नाम	जग्गाको ठेगाना	कि.नं.	क्षेत्रफल	सेवाकेन्द्र
१	हरि विक्रम कुमाल	अर्जुनधारा-२	खड्गबहादुर कुमाल	भिम बहादुर कुमाल	सविता उप्रेती	खड्ग बहादुर कुमाल	भिम बहादुर कुमाल	भापा बुधबारे-१ क	२३२०, २३१८	०-१-४-०, ०-०-१६-०	सुदुनावारी
२	विमला कटुवाल	अर्जुनधारा-३	नरबहादुर भट्टराइ	धन बहादुर भट्टराइ	राम बहादुर कटुवाल	विमला कटुवाल	नर बहादुर भट्टराइ	भापा पाराखोपी-४	२३३३, २३३५	०-०-६-५, ०-१-३-५	सुदुनावारी
३	विमला फुयाल	अर्जुनधारा-६	जितबहादुर कार्की	तिल प्रसाद कार्की	तुलसी फुयाल	विमला फुयाल	जित बहादुर कार्की	शनिश्चरे-८	१०५१, १०३८, १०४४, १०८३	०-५-१०, ०-०-१०, ०-०-१०, ०-५-१०	बितामोड
४	तुलसी फुयाल	अर्जुनधारा-६	मोहनलाल फुयाल	अभिनारायण फुयाल	विमला फुयाल	विमला फुयाल	जित बहादुर कार्की	शनिश्चरे-८	१०५१, १०३८, १०४४, १०८३	०-५-१०, ०-०-१०, ०-०-१०, ०-५-१०	बितामोड
५	कृष्ण प्रसाद निरौला	कनकाई-३	गुरुप्रसाद निरौला	दधिराम निरौला	कृष्ण प्रसाद निरौला	गुरु प्रसाद निरौला	गुरु प्रसाद निरौला	शिवगञ्ज-७	५१	०-३-१०	बितामोड
६	दलबहादुर भन्ने गोबिन्द कार्की	बितामोड-३	लोकबहादुर कार्की	जमानसिंह कार्की	खड्ग कुमारी भट्टराइ	दल बहादुर भन्ने गोबिन्द कार्की	लोक बहादुर कार्की	अनारमनी-४	१५४, २५६	१७०.७० व मी, २० मी, १-१-०-०	सैनिकमोड
७	दलबहादुर भन्ने गोबिन्द कार्की	बितामोड-३	लोकबहादुर कार्की	जमानसिंह कार्की	खड्ग कुमारी भट्टराइ	दल बहादुर भन्ने गोबिन्द कार्की	लोक बहादुर कार्की	अनारमनी-४	१५४, २५६	१-१-०-०	सैनिकमोड
८	खड्ग कुमारी भट्टराइ	बितामोड-३	श्री कुमार भट्टराइ	नन्दीकेशर भट्टराइ	दलबहादुर भन्ने गोबिन्द कार्की	खड्ग कुमारी भट्टराइ	श्री कुमार भट्टराइ	दुवागढी-९, शिवगञ्ज-७	१७७५, १७८२, १७८४, १७७३, १७८१, १७७७, २२७०, ७२२, ६८४, १७७५, १७७७, १७७५, १८०५, १७७७, १७८५, १७७८, १७८५, १७७६, १७८६, १७८८, १७८६, १७८८	२७५.३४ ब मी, ६७.३५ ब मी, २४५.७२ ब मी, १५४.२८ व मी, १०१.५८ व मी, ११८.५१ व मी, ११०.०५ ब मी, २२०.१२ व मी, १६५.०६ व मी, ११४.२८ व मी, ११४.२८ व मी, १०१.५८ व मी, १३३.०६ ब मी, ११८.५१ व मी, २२०.०६ व मी, ६३.११ ब मी, १०१.५८ व मी, २१५.८६ व मी, १०१.५८ व मी, १२०.०० व मी	सैनिकमोड
९	मुनामाया धिमिरे	सुनया-१३	हरिप्रसाद धिमिरे	लक्ष्मीकान्त धिमिरे	कमलप्रसाद पौडेल	कमलप्रसाद पौडेल	लक्ष्मीकान्त पौडेल	लक्ष्मीपुर-८	१३	१-०-०-०	फिक्कल
१०	कुन्दबहादुर आचार्य	सुनया-१४	तुलबहादुर आचार्य	धर्मानन्द आचार्य	रेनुका कट्टेल	कुन्द बहादुर आचार्य	लक्ष्मीपुर-८	लक्ष्मीपुर-८, ८	४५, ५३६	७-०-३-२, ०-८-०-०	फिक्कल
११	विमला प्रधान	सुनया-१०	टिका प्रसाद श्रेष्ठ	प्रेम बहादुर श्रेष्ठ	दिलिपनारायण प्रधान	दिलिपनारायण प्रधान	नरनारायण प्रधान	फिक्कल-६	३७५	०-४-०-०	फिक्कल
१२	कृष्णबहादुर गजमेर	सुनया-५	दिल बहादुर गजमेर	पद्मलाल गजमेर	कल्पना गजमेर	कृष्ण बहादुर गजमेर	दिल बहादुर गजमेर	आइतबारे-७	४५३	३-०-०-०	फिक्कल
१३	कमलप्रसाद पौडेल	सुनया-१३	लक्ष्मीकान्त पौडेल	राम प्रसाद पौडेल	मुना माया धिमिरे	कमल प्रसाद पौडेल	लक्ष्मीकान्त पौडेल	लक्ष्मीपुर-८	१५१	४-६-२-२	फिक्कल
१४	पद्मबहादुर कामी	रोङ्ग-६	बुद्धिमान कामी	रघुविर कामी	मदना दलाल	पद्म बहादुर कामी	बुद्धिमान कामी	जिमले-२	२३७, २३६	४-१४-०-०, ६-२-२-१	फिक्कल
१५	कुम्बहादुर आचार्य	सुनया-१४	तुल बहादुर आचार्य	धर्मानन्द आचार्य	पद्म कुमारी आचार्य	तुल बहादुर आचार्य	बुधबारे-२	५४५	१-१-१०-०	फिक्कल	
१६	छविपाल सापकोटा	सुनया-१	डिक बहादुर सापकोटा	खड्गबहादुर सापकोटा	तुलसा कुमारी सुवेदी	छविपाल सापकोटा	डिक बहादुर सापकोटा	गोर्खे-२	५०८	५-५-०-१	फिक्कल
१७	यामबहादुर राई	सुनया-१४	प्रमानसिंह राई	रणजित राई	पद्म कुमारी राई	प्रमानसिंह राई	लक्ष्मीपुर-३, लक्ष्मीपुर-६	१२८	१५६, ६७, १६२	१-३-३-१, ५-६-३-३, ४-४-०-१, २-१०-२-०	फिक्कल
१८	चन्द्रप्रकाश थापा	सुनया-१४	तिल बहादुर थापा	लोक बहादुर थापा	हिरा देवी थापा	चन्द्र प्रकाश थापा	तिल बहादुर थापा	चिसापानी-५	३५	६-१४-३-२	फिक्कल
१९	मंसिनहादुर राई	सुनया-१०	नर बहादुर राई	मानध्वज राई		मंसिनहादुर राई	नर बहादुर राई	फिक्कल-६	७५५	०-४-०-०	फिक्कल
२०	मिलनकुमार नेपाल	सुनया-८	पूर्ण बहादुर नेपाल	इच्छा राम नेपाल	इन्द्र कुमारी नेपाल	मिलनकुमार नेपाल	इन्द्र कुमारी नेपाल	कन्याम-२	१८५	१-०-०-०	फिक्कल
२१	टुकुबहादुर प्रधान	रोङ्ग-६	लाल बहादुर प्रधान	सविना श्रेष्ठ	टुकु बहादुर प्रधान	लाल बहादुर प्रधान	जिमले-८	३८	२-०-०-०	फिक्कल	
२२	नेत्र प्रसाद खनाल	कनकाई-०२	टंकनाथ खनाल	नन्दलाल खनाल	छायादेवि खनाल	नेत्र प्रसाद खनाल	टंकनाथ खनाल	सुर्हा-०३	४८७	०-१५-१०	सुर्हा
२३	सावित्रा खनाल मिश्र	कनकाई-०३	नेत्र प्रसाद खनाल	टंकनाथ खनाल	खेमनाथ मिश्र	नेत्र प्रसाद खनाल, टिका खनाल	टंकनाथ खनाल, नेत्र प्रसाद खनाल	सुर्हा-०३	४८, ७१६	०-१५-१०, ०-२-१७,	सुर्हा
२४	जिवन मिश्र	कनकाई-३	खेमनाथ मिश्र	केदारनाथ मिश्र	सुजता सिटौला	सावित्रा खनाल मिश्र	नेत्र प्रसाद खनाल	सुर्हा-३	१५५२	०-२-१७	सुर्हा
२५	खेमनाथ मिश्र	कनकाई-०३	केदारनाथ मिश्र	मधुसूदन मिश्र	सावित्रा खनाल मिश्र	खेमनाथ मिश्र	केदारनाथ मिश्र	सुर्हा-३	२१५०	०-१-५-५	सुर्हा
२६	कविता मगर तामाङ	कनकाई-०३	गोपाल मगर	सन्त बहादुर मगर	पुष्प तामाङ	कविता मगर तामाङ	सन्त बहादुर तामाङ	सुर्हा-५	३००२	०-०-१०	सुर्हा
२७	पुष्प तामाङ	कनकाई-०३	सन्त बहादुर तामाङ	हुकं बहादुर तामाङ	कविता मगर तामाङ	पुष्प तामाङ	सन्त बहादुर तामाङ	सुर्हा-५	३००२	०-०-१०	सुर्हा
२८	सविता देवि मण्डल	कनकाई-०५	हरिकृष्ण मण्डल	कुलचन मण्डल	हिरा देवी मण्डल	सविता देवि मण्डल	हरिकृष्ण मण्डल	शरणामती-०६	१६५५	०-२-१०	सुर्हा
२९	सोम प्रसाद डोटेले	गौरीगञ्ज-०६	मणिप्रसाद डोटेले	गंगाधर डोटेले	बुनु भण्डारी	सोम प्रसाद डोटेले	मणी प्रसाद डोटेले	गौरीगञ्ज-०६	४१०	३३८६.३० वर्ग मि	सुर्हा
३०	भक्ति राम तामाङ	कमल-५	टेक नारायण तामाङ	टेक नारायण तामाङ	ममता कुमारी तामाङ	भक्ति राम तामाङ	जंगवीर तामाङ	गौरादेह-१०	७८३	१०७३० वर्ग मि	दमक
३१	भक्ति राम तामाङ	कमल-५	टेक नारायण तामाङ	टेक नारायण तामाङ	ममता कुमारी तामाङ	भक्ति राम तामाङ	जंगवीर तामाङ	मधुमल्ला(दमक)-०६	७८३	२४६७५ वर्ग मि	दमक
३२	रन्जिता यादव	भद्रपुर-८	राम प्रसाद यादव	नन्दी देवि यादव	नन्दी देवि यादव	राम प्रसाद यादव	भद्रपुर-४	४४	१०१	१०१	चन्द्रगढी
३३	प्रमोद राई	कमल-५	जसमान राई	मन बहादुर राई	सुजा राई	प्रमोद राई	जसमान राई	शिवगञ्ज-७	२००१५	३३८.६४	चन्द्रगढी
३४	बालकुमारीआचार्य	भद्रपुर-७	जय प्रसाद आचार्य	राम प्रसाद आचार्य	इश्वर प्रसाद गुरागाई	बालकुमारी आचार्य	जय प्रसाद आचार्य	भद्रपुर-६	१०६	१६५३.१५	चन्द्रगढी
३५	कृष्ण प्रसाद बानिया	हल्दिबारी-३	रामलाल बानिया	गंगालाल बानिया	कृष्णप्रसाद बानिया	रामलाल बानिया	हल्दिबारी-३	३५६	४३३.३	४३३.३	चन्द्रगढी
३६	सुमन राय	भद्रपुर-८	राजेश्वर राय	जन्मनन्द राय	सुरेश कुमार राय गुवाल	सुमन राय	सुरेश कुमार राय गुवाल	भद्रपुर-५	८५, ८७	१३३	चन्द्रगढी
३७	ज्योती आडडाड्ये	बितामोड-८	धन बहादुर आडडाड्ये	मरिचमान आडडाड्ये	बाबा लिम्बु	ज्योती आडडाड्ये	मरिचमान आडडाड्ये	नकलबन्दा-७	७८	१६५३.१५	चन्द्रगढी
३८	सिर्जु श्रेष्ठ	बितामोड-१	शैलेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	शेर बहादुर श्रेष्ठ	सिर्जु श्रेष्ठ	सिर्जु श्रेष्ठ	शैलेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	चन्द्रगढी-६	५६, ४५५, ६५१	६३.६४, ५६२.५५	चन्द्रगढी
३९	लक्ष्मी प्रसाद ढकाल	हल्दिबारी-४	दुर्गाडीराज ढकाल	कृती प्रसाद ढकाल	राधा देवी ढकाल	लक्ष्मी प्रसाद ढकाल	कृती प्रसाद ढकाल	हल्दिबारी-३	१८४६	४०६३.६७	चन्द्रगढी
४०	काली बहादुर थाम्साहा	हल्दिबारी-४	वृष बहादुर थाम्साहा	हस्त राज थाम्साहा	पुष्पा लिम्बु	काली बहादुर थाम्साहा	वृष बहादुर थाम्साहा	हल्दिबारी-३	२५३४, २५३६	३३८.६४, १३५४.५६	चन्द्रगढी
४१	विजय शाह	भद्रपुर-६	कैलाश शाह	नन्द लाल शाह	निर शाह	विजय शाह	कैलाश शाह	भद्रपुर न.पा.-८	२५	२०७.३५ वर्ग मि.	भद्रपुर
४२	लालमाया विश्वकर्मा	भद्रपुर-३	वर्ज बहादुर	विर बहादुर विश्वकर्मा	टिकाराम विश्वकर्मा	लालमाया विश्वकर्मा	वर्ज बहादुर	पृथ्वीनगर-४	६३५ र ६४०	१६५.३० र ५६०.७० वर्ग मि.	भद्रपुर
४३	अनुज ओली	हल्दिबारी-१	कोमल प्रसाद पन्त	नन्दलाल पन्त	टिकाराम ओली	अनुज ओली	कोमल प्रसाद ओली	कृष्ण प्रसाद ओली	३१, ०५३, १०६	०-२-०, ०-४-१०-०	मोलधाय
४४	प्रकाश तामाङ	वाह्रदशी-५	सिद्धिमान तामाङ	मानविर तामाङ	वीरमाया तामाङ	प्रकाश तामाङ	सिद्धिमान तामाङ	चकचकी-७	२७१८	०-२-१०-०	मोलधाय
४५	मान बहादुर तामाङ	कचनकवल-२	राम कुमार तामाङ	पूर्ण बहादुर तामाङ	जोसमा तामाङ	मान बहादुर तामाङ	जोसमा तामाङ	टिकाराम तामाङ	३६८८	१०१६	पथरिया
४६	ललित राजवंशी	कचनकवल-२	फक्त राजवंशी	गिण्टु राजवंशी	खड्ग नारायण सिंह राजवंशी	ललित राजवंशी	खड्ग नारायण सिंह राजवंशी	पथरिया ४ र २, भापा	२१८१ र १४४४	१७५.०० र १६५५.७५	पथरिया
४७	विमला थाम्साहा	सेनापा-१०	बिन बहादुर थाम्साहा	बुजमान थाम्साहा	हुकं बहादुर लिम्बु	विमला थाम्साहा	बिन बहादुर लिम्बु	मेनापा	१२५, १२३	६४.१२, ४०.२५ वर्ग मि	धुलावारी
४८	मेनुका दाहाल	सेचीनगर-६	लिला प्रसाद गुरागाई	अविशंकर गुरागाई	राजकुमार दाहाल	मेनुका दाहाल	टिकाराम दाहाल	बाहुनडाँगी १	३२०१	५०७.६६ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
४९	मेवनी प्रसाद धिमिरे	सेचीनगर-६	केदारनाथ धिमिरे	हरी शर्मा धिमिरे	कमला धिमिरे	मेवनी प्रसाद धिमिरे	केदारनाथ धिमिरे	नकलबन्दा ८	४४८८	०.०८.७५ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५०	सजोग अधिकारी	सेचीनगर-६	बालकृष्ण अधिकारी	दधिराम अधिकारी	शिव कुमारी भण्डारी	सजोग अधिकारी	बालकृष्ण अधिकारी	नकलबन्दा ८	८३३	६७.७३ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५१	जय किसान थापा क्षेत्री	सेचीनगर-६	हर्ष बहादुर थापा क्षेत्री	छविपाल थापा क्षेत्री	सरस्वती कार्की	जय किसान थापा क्षेत्री / सरस्वती कार्की	हर्षबहादुर थापा क्षेत्री / प्रेम बहादुर कार्की	पृथ्वीनगर-३/मेचीनगर-११	३१, २६४, ८६२, ८६०	३३२५.००, २३५.००, ४०.००, ११५.०० वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५२	गकुल महरा	सेचीनगर-६	हरिबहादुर महरा	धन बहादुर महरा	निर्मला विष्ट	गकुल महरा	हरी बहादुर महरा	अनारमनी-१	७७१, ७७०	६३२.४०, १६५३.१५ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५३	दिवक तामाङ	सेचीनगर-६	मान बहादुर तामाङ	फुर्बा तामाङ	उन्हाह तामाङ	दिवक तामाङ	सिरीमान तामाङ	नकलबन्दा-१	१,१६२,१११, ६११, ११६, ५१०,०००	१२,७०, १२,७०, १६.६३, १६.६३ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५४	केदारनाथ धिमिरे	सेचीनगर-७	तिर्थराज धिमिरे	दुर्गावत्त धिमिरे	शशिला काफ्ले धिमिरे	केदारनाथ धिमिरे	तिर्थराज धिमिरे	मेचीनगर-११	५७३	१६०.८४ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५५	जीत बहादुर विश्वकर्मा	सेचीनगर-६	हिरामान विश्वकर्मा	श्रीमान विश्वकर्मा	सुना ल्यागुन	जीत बहादुर विश्वकर्मा	हिरामान विश्वकर्मा	नकलबन्दा ८	३५६३	१६५.३२ वर्ग मि	काँकरभिट्टा
५६	राजन भारती	सेचीनगर-६	रामराज भारती	तोयाराज भारती	त्रिभुवन बाँतर	राजन भारती	रामराज भारती	बाहुनडाँगी १ ग			